

Velilerin Çocuklarını Basketbol Okullarına Gönderme Sebeplerinde Etkili Olan Nedenlerin Tespiti

Determination of the Reasons Why Families are Sending Their Children to Basketball Schools

Hüseyin ÖZTÜRK, Adnan AKIN, Dilek DAMAR

ORJİNAL ARAŞTIRMA ORIGINAL RESEARCH

Hüseyin ÖZTÜRK¹
Adnan AKIN²
Dilek DAMAR¹

¹ Gaziantep Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
² Gaziantep Üniversitesi Turizm ve
Otelcilik Meslek Yüksekokulu

Yazışma Adresi/Correspondence:
Hüseyin ÖZTÜRK
Gaziantep Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
Gaziantep, TÜRKİYE/TURKEY
ozturkavrasya@hotmail.com

Geliş Tarihi/Received: 01/09/2015
Kabul Tarihi/Accepted: 29/01/2016

Not: 28-30 Mayıs 2015 tarihleri
arasında Afyon Kocatepe
Üniversitesi Beden Eğitimi ve
Spor Yüksek Okulu tarafından
düzenlenen 2. Uluslararası Spor
Bilimleri, Turizm ve Rekreasyon
Öğrenci Kongresinde Poster bildiri
olarak sunulmuştur.

ISSN: 2149-1046
Celal Bayar Üniversitesi ©
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Özet:

Bu çalışma, ailelerin çocuklarını basketbol okullarına gönderme sebeplerinde etkili olan nedenleri araştırmak amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma gurubunu, Gaziantep ili basketbol okullarına çocuklarını gönderen veliler oluşturmaktadır. Araştırmaya 93 kadın, 134 erkek olmak üzere toplam 227 kişi katılmıştır. Velilerin çocuklarını basketbol okullarına gönderme sebeplerini saptamak amacı ile daha önce Meral (2010) tarafından geliştirilen ölçekten yararlanılmıştır. Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirilirken, istatistiksel analizler için SPSS 16,0 programı kullanılmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlarından Yüzde ve Frekans yanı sıra, iki bağımsız gruplar için student t-testi ve İki den fazla bağımsız grubun karşılaştırılmasında ANOVA ve Tukey çoklu karşılaştırma testleri kullanılmıştır. Sonuçlar %95 güven aralığında, anlamlılık $p < 0,05$ düzeyinde değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda: Çocuklarını basketbol okuluna gönderen velilerin çoğunlukla memur, lise ve üniversite mezunu, daha önce spor yapmayan kişiler oldukları, cinsiyete göre ve yaşadıkları konut durumu ile beklenti düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmadığı, daha önce spor yapma durumu, eğitim durumları ve meslekleri ile beklenti düzeyleri arasında anlamlı farklılık olduğu araştırmanın sonucunda bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Aile, Basketbol, Spor, Çocuk.

Abstract:

This study has been prepared to search the determinant reasons why families are sending their children to basketball schools. Research sample consists of families who are sending their children to Gaziantep Basketball Schools. A total of 227 people, comprising of 93 women and 134 men, participated in the study. We have been benefited from the expectation scale which was reformed by Meral (2010) to determine the reasons why parents are sending their children to basketball schools. The data obtained in this study statistically analyzed by using SPSS 16,0 package software. Descriptive statistical methods like frequency, percentage, average and standard deviation have been used in data evaluation in addition to student t-test which has been used for two independent groups, ANOVA and Tukey multiple comparison tests which have been used for comparing more than two independent groups. The results have been evaluated at 95% confidence interval and at a significance level of $p < 0,05$. As a result of the study it has been determined that most of the parents who are sending their children to basketball schools are civil servant and they are high school or university graduates. The parents who have not done sport before are sending their children to these schools. There is not a significant difference between expectation level, gender and in which house type the participants are living while there is a significant difference between participants' doing sport before, their educational background and occupational expectations.

Keywords: Family, Basketball, Sport, Child.

Spor hem farklı ulus, ırk, din, dil, mezhep ayrımı yapmayan insanları birbirine yaklaştıran en önemli unsurlardan biri olup (Sezen, 1990) hem de yarışma, zevk, sağlık, estetik, eğlence, oyun, meslek ve bilimdir (Voigt, 1998).

Spor, her şeyden önce insan unsuruna hitap ettiği için amaç ister sağlıklı ve iş verimi yüksek bir toplum yaratmak olsun, ister geleceğe güvenle bakabilecek yapıcı, yaratıcı ve sağlıklı bir gençlik yetiştirmek olsun, vazgeçilmez bir sosyal olgudur (Biçer, 1987).

Spor, sağlıklı bir kuşağın yetiştirilmesinde ve geliştirilmesinde ana eğitim aracıdır. Bireylerin, refahı ve mutluluğu bir bakıma beden ve ruh sağlığının tam ve devamlı olmasına bağlıdır. İnsanların hayatlarını sağlıklı olarak sürdürmeleri, fizik ve ruhi gelişmelerini sağlamalarında sporun yeri büyüktür. Ayrıca, insanların gerek kendi toplumunda gerekse diğer toplumlarda ilişkilerini dostluk biçiminde devam ettirmelerinde spor uygun bir araçtır (Meral, 2010).

Son zamanlarda ailelerin, özellikle spor etkinliklerine çocuklarının katılmasına taraf olduğu görülmektedir. Çocuğun sosyal hayat yaşamasına imkân vermek için onu tanımak ve gelişimlerine uygun tutum ve davranışların sosyal çevrede benimsenmesi görüşü hâkim olmaya başlamış ve aileler bu sosyal çevrenin önemini kavrayarak, çocuklarının bilinçli olarak ilgi duydukları bir alana yönelmesi için engel değil, bilakis teşvik edici olmaya başlamışlardır. Spor bireyin sosyalleşmesinde önemli roller üstlendiği için, aileler çocuklarının daha sosyal olabilmelerine fırsat tanıyan spor olgusuna uzak kalmamaktadırlar (Çakmaklı, 2002).

Aileler çocuklar için sosyal dünyayı ve spor dünyasını görmeyi sağlayan ilk birimdir. Ailenin sosyalizasyon üzerindeki ilk ve güçlü etkisi çocuğun spora katılıp katılmayacağını ve katılıyorsa nasıl spor yapacağını belirler. Aileler tarafından spora pozitif değer biçme, nesiller arasında spora ilgiyi artırır (Aslan, 2002). Ailelerin sporla ilgili olması çocuğun spora katılımında, hatta sporun toplumun çoğunluğunca yapılmasında olumlu bir etkidir (Kayıkçı, 2006).

Çocuğun spor faaliyetleri içindeyken ailesini yanında görmesi, aile ile paylaşılan konuların çoğalması aile bağlarını da güçlendirecektir. Bu durumlarda ailelerin yapması gereken, çocuğa destek olması, eleştirmemesi, asıl olarak böyle basketbol gibi olumlu bir aktivite içinde yer almasını takdir etmesi ve desteklemelidir (Kotan, 2007).

Spor branşları içerisinde basketbol ise dünyada en popüler ve en çok sevilen spor dalından birisidir. Basketbol yapısı gereği sporcuların mücadele isteği, işbirliği, kendine güven, cesaret ve bütünlük özelliklerinin gelişmesine de yardımcı olur ayrıca sporcularının psikolojilerini ve sosyal davranışlarını olumlu yönde etkileyip onların toplum için yararlı bireyler olarak yetişmesine de katkı sağlar (Sevim, 1997).

Basketbol özellikle ergenlikte artan beden enerjisinin en uygun biçimde kanalize edileceği alandır. Aktif spor yaparken genç bir gruba ait olma ve o grupla dayanışmaya girme şeklinde sosyal bir işlevi yerine getirmektedir (Yalçın ve Akkuğ, 2006).

Araştırmanın amacı; Gaziantep ilindeki basketbol okullarına çocuklarını gönderen ailelerin sosyal, kültürel, ekonomik yapıları ve çocuklarını basketbol okullara gönderme sebeplerinde nelerin etkili olduğunu ve beklentilerini tüm yönleriyle araştırmak ve ortaya koymaktır.

YÖNTEM VE GEREÇ

Yöntem: Bu bölümde araştırmanın modeli, evren, örneklem, kullanılan veri toplama yöntemi, veri toplama aracının geliştirilmesi, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanmasında kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler açıklanmaktadır.

Araştırmanın Modeli: En genel anlatımı ile çocukların spora yönlendirilmesinde ailelerin basketbol okullarına gönderme sebeplerini belirlemeyi amaçlayan bu araştırma, mevcut durumun belirlenmesi amaçlıdır. Araştırmada geçmişte halen var olan uygulama durumunu var olduğu haliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımı olan (Özmen, 2000) genel tarama modelinden yararlanılmıştır.

Evren Örneklem: Araştırma evrenini, 2013-2014 yılında Gaziantep İlinde çocuklarını basketbol okullarına yollayan aileler oluşturmaktadır. Örneklem grubu ise 227 (92 kadın, 134 erkek) veliden oluşmuştur.

Veri toplama aracı: Araştırma verilerinin elde edilmesinde kişisel bilgi formu ile Meral (2010) tarafından geliştirilen Çocukların Spora Yönlendirilmesinde Ailelerin Görüşleri ile ilgili çalışmadaki beklenti ölçeği uzman görüşü alınarak yararlanılmıştır. Birinci bölümde araştırmanın amacına uygun olarak araştırmacılar tarafından düzenlenen 7 sorudan oluşan kişisel bilgi formu, ikinci bölümde Çocukların Spora Yönlendirilmesinde Ailelerin Görüşlerini belirlemek amacı ile beklenti ölçeği kullanılmıştır. Ölçek ile ilgili soru ifadelerinin güvenilirlik analizi için, Cronbach's Alfa değeri hesaplanmıştır. Güvenirlilik analizinin yapılmasındaki temel amaç; katılımcılar tarafından tüm soruların aynı düzeyde algılanıp algılanmadığını tespit etmektir. Güvenlik analizi, ölçme aracını oluşturan ifadelerin birbirleriyle tutarlılık gösterip göstermediği, aralarındaki ilişkinin ölçülmesiyle ortaya çıkmaktadır. Güvenirlilik katsayısı, 0 ile 1 arasında değerler alır ve bu değerler 1'e yaklaştıkça güvenirlilik artar (Ural ve Kılıç, 2005). Buna göre, Cronbach's Alpha değeri 0,678 olarak hesaplanmıştır. Dolayısıyla ölçeğin, güvenilir olduğu tespit edilmiştir.

Örneklem büyüklüğünün uygunluğunu test etmek amacıyla "KMO" analizi yapılmıştır. KMO değerinin 0,50'den düşük çıkması durumunda faktör analizine devam edilemez ve analizin devam edebilmesi için denek sayısının artırılması gerekir (Akdağ, 2011). Araştırmanın KMO değerine bakılmıştır KMO değerine %63,7'dir. Dolayısıyla yapılan araştırmada, örneklem büyüklüğünün yeterli olduğu görülmüştür. Veriler üzerinde faktör analizi yapılabilmesi için KMO değerinin 0,60 olması önerilmektedir (Pallant, 2001). Buradan hareketle, araştırmada hesaplanan 0,637 KMO değeri önerilen KMO değerinden yüksek olması verilerin faktör analizi için uygun olduğunu ispatlamaktadır. Yani $0,637 < 0,05$ olduğu için veri setimizin faktör analizi için uygun olduğu söylenebilir. Bartlett's testi sonuçlarının anlamlı olduğu ve verilerin normal dağılım gösterdiği görülmüştür. Dolayısıyla değişkenler arasında yüksek korelasyon mevcut olduğu ortaya konulmuştur. Başka bir ifadeyle veri setimiz faktör analizi için uygundur. Faktör sayısının belirlenmesinde öz değer istatistiği 1'den büyük olan faktörleri anlamlı olarak kabul eder (Kalaycı, 2014).

Tablo 1: Araştırmaya Ait Toplam Varyans Analiz Tablosu

Bileşen	İlk değerler			Toplam istatistiksel sonuçlar		
	Toplam	%Varyans	Yüzde %	Toplam	%Varyans	Yüzde %
s.1	2,944	26,764	26,764	2,944	26,764	26,764
s.2	1,914	17,402	44,166	1,914	17,402	44,166
s.3	1,531	13,921	58,087	1,531	13,921	58,087
s.4	1,039	9,444	67,531	1,039	9,444	67,531
s.5	0,980	8,909	76,440			
s.6	0,745	6,771	83,212			
s.7	0,549	4,995	88,206			
s.8	0,411	3,739	91,945			
s.9	0,355	3,224	95,169			
s.10	0,324	2,947	98,116			
s.11	0,207	1,884	100			

Faktör sayısının belirlenmesinde öz değer istatistiği 1'den büyük olan faktörleri anlamlı olarak kabul eder (Kalaycı,2001). Tablo 1 incelendiğinde, öz değer istatistiğinde 1'den büyük olan toplam 4 faktör söz konusudur. Birinci faktör toplam varyansın %26,764'ni açıklamaktadır. Birinci ve ikinci faktörler birlikte toplam varyansın %44,166'nı açıklamaktadır. İlk üç faktörler toplam varyansın %58,087'ni açıklamaktadır. Ayrıca dördüncü faktörü ilk üç faktöre eklediğimizde toplam varyansın %67,531'ni açıklamaktadır. Dolayısıyla açıklanan toplam varyans %60'ın üzerinde olduğu için kabul edilebilir düzeydedir. Araştırmada analiz sonuçları incelendiğinde, çıkan sonucun %67,531 olması bu analizin kabul edilebilir düzeyde olduğu sonucunu ortaya koymuştur.

Tablo 2: Araştırmaya Ait Faktör Analizinde Ortak Varyansa Sahip Değişkenler Tablosu

Bileşenler	En Yüksek Değer	Çıktılar
s.1	1,000	0,699
s.2	1,000	0,769
s.3	1,000	0,532
s.4	1,000	0,759
s.5	1,000	0,762
s.6	1,000	0,434
s.7	1,000	0,760
s.8	1,000	0,806
s.9	1,000	0,467
s.10	1,000	0,671
s.11	1,000	0,770

Ortak varyans, bir değişkenin analizinde yer alan diğer değişkenlerle paylaştığı varyans miktarıdır (Hair ve ark.,1998). Tablo 2'de görüldüğü üzere en yüksek değeri 1'in altında çıkmıştır. Bu durum araştırmada az sayıda ifadenin belirlenmesine yarayarak, gerçekleştirilen çalışmanın

anlamli bir Şekilde gruplanmasını ve daha kolay yorumlanmasına olanak sağlar. Tablo 2’de en yüksek ortak varyansa s.11 (0,770) ve s.8 (0,806) değişkenler sahiptir.

Verilerin analizi: Faktör sayısının belirlenmesinde öz değer istatistiği 1’den büyük olan faktörleri anlamli olarak kabul eder (Kalaycı, 2014). Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirilirken, istatistiksel analizler için SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 16,0 programı kullanılmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotların (Yüzde ve Frekans) yanı sıra niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup durumunda, normal dağılım gösteren parametrelerin gruplar arası karŐılaŐtırmalarında bağımsız örnekler (independent samples) t-testi kullanılmıştır. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında ikiden fazla grup durumunda, parametrelerin gruplar arası karŐılaŐtırmalarında Tek yönlü (One way) Anova testi ve farklılığa neden olan grubun tespitinde Tukey testi kullanılmıştır ve sonuçlar % 95 güven aralığında, anlamlılık $p < 0,05$ düzeyinde değerlendirilmiştir. İstatistiksel programlar sayesinde elde edilen verilerin bazı değişkenlerle iliŐki düzeyleri dikkate alınarak tablolar oluŐturulmuŐ, bu tablolar neticesinde araştırmanın sonuçları çıkarılmıŐtır.

BULGULAR

Tablo 3: Araştırmaya Katılanlara Ait Kişisel Bilgiler Tablosu

Kişisel Bilgiler		Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	93	41,0
	Erkek	134	59,0
Yaş	22-25	8	3,5
	26-30	18	7,9
	31-40	121	53,3
	41-50	60	26,4
	51 ve zeri	20	8,8
Eğitim Durumu	İlkokul	44	19,4
	Ortaokul	21	9,3
	Lise	51	22,5
	Lisans	96	42,3
	Lisansüstü	15	6,6
Meslek	ğrenci	8	3,5
	Memur	79	34,8
	İŞçi	44	19,4
	Esnaf	12	5,3
	Ev Hanımı	49	21,6
	zel Sektör	13	5,7
	Diğer	22	9,7
Gelir Durumu	800-1000 TL	28	12,3
	1001-2000 TL	77	33,9
	2001 TL ve zeri	122	53,7

Tablo 3’te katılımcıların kişisel özellikleri ile ilgili bulgular özetlenmiştir. Bunlar; Katılımcıların %59 (134 kişi) erkek, %41 (93 kişi) kadın olduğu, yaş durumları değerlendirildiğinde en fazla %53,3 (121 kişinin) 31-40 yaş arasında, en az %3,5 (8 kişinin) 22-25 yaş arasında olduğu, %42,3 (96 kişinin) lisans %9,3 (21 kişinin) ortaokul mezunu olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %34,8 (79 kişinin) memur, %21,6 (49 kişinin) ev hanımı, %3,5 (8 kişinin) öğrenci olduğu görülmektedir, gelirleri ise genellikle %53,7 (122 kişinin) 2000 TL ve üzeri olduğu en az gelir olarak 800-1000.TL %12,3 (28 kişi) olduğu görülmektedir.

Tablo 4: Katılımcının Ev ile İlgili Mülkiyet Durumu

	N	%
Kira	51	22,5
Kendi malı	161	70,9
Lojman	15	6,6
Toplam	227	100

Tablo 4’de katılımcıların ev ile ilgili mülkiyet durumu değerlendirilmiştir. Buna göre; %70,9 oranla (161 kişinin) ev sahibi olanların olduğu, %22,5 oranla (51 kişinin) kirada oturduğu ve %6,6 oranla (15 kişinin) lojmanda oturduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5: Katılımcıların Spor Geçmişi

	N	%
Evet	100	44,1
Hayır	127	55,9
Toplam	227	100

Tablo 5’de katılımcıların spor geçmişleri değerlendirilmiştir. Katılımcıların %55,9 oranla (127 kişinin) daha önce spor yapmadığı, %44,1 oranla (100 kişinin) spor yaptığı saptanmıştır.

Katılımcıların çocuklarını basketbol okullarına gönderme nedenlerine ait düşüncelerinin değerlendirildiği tablo 6’da çeşitli bulgulara ulaşılmıştır. Bu bulgular; katılımcılardan %59,5 (135 kişi) “Basketbol okullarına giden çocuklar sağlıklı olur.” yargısına, Sosyal ilişkileri geliştirir yargısına %64,8 (147 kişi), Okul stresinden kurtulur yargısına %59,0 (134 kişi); Profesyonel anlamda basketbol eğitimi görmesine neden olur yargısına %49,3 (112 kişi); “Takım ruhu bilincinin oluşmasına neden olur.” yargısına 56,4 (128 kişi); “Boş zamanlarını etkin olarak değerlendirmesine neden olur.” yargısına %56,8 (129 kişi); “Kötü alışkanlıklardan korunmasına neden olur.” %67,4 (153 kişi); “İleriki yaşamında spor alanında lisans eğitimi almasına yardımcı olur.” %28,6 (65 kişi); “Yarışma ve özgüven duygusunun gelişmesine neden olur.” yargısına %67,0 (152 kişi) ve “Sorumluluk duygusunun gelişmesine neden olur.” yargısına %72,7 (165 kişi) kesinlikle katılmaktadır.

Tablo 6: Katılımcıların Çocuklarını Basketbol Okullarına Gönderme Nedenlerine Ait Düşünceleri

Katılımcıların Çocuklarını Basketbol Okullarına Gönderme Nedenlerine Ait Görüşleri Yüzde Frekans Değerleri		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Basketbol okullarına giden çocuklar sağlıklı olur.	f	11	13	7	61	135
	%	4,8	5,7	3,1	26,9	59,5
Sosyal ilişkileri geliştirir.	f	3	19	19	39	147
	%	1,3	8,4	8,4	17,	64,8
Okul stresinden kurtulur.	f	8	10	14	61	134
	%	3,5	4,4	6,2	26,9	59,1
İleriki yaşamında maddi kazanç elde etmesine yardımcı olur.?	f	32	58	55	44	38
	%	14,1	25,6	24,2	19,4	16,7
Profesyonel anlamda basketbol eğitimi görmesine neden olur.	f	13	20	24	58	112
	%	5,7	8,8	10,6	25,6	49,3
Takım ruhu bilincinin oluşmasına neden olur.	f	17	17	30	35	128
	%	7,5	7,5	13,2	15,4	56,4
Boş zamanlarını etkin olarak değerlendirmesine neden olur	f	17	11	11	59	129
	%	7,5	4,8	4,8	26	56,8
Kötü alışkanlıklardan korunmasına neden olur.	f	14	16	7	37	153
	%	6,2	7	3,1	16,3	67,4
İleriki yaşamında spor alanında lisans eğitimi almasına yardımcı olur.	f	10	45	62	45	65
	%	4,4	19,8	27,3	19,8	28,6
Yarışma ve özgüven duygusunun gelişmesine neden olur.	f	10	13	10	42	152
	%	4,4	5,4	4,4	18,5	67
Sorumluluk duygusunun gelişmesine neden olur.	f	11	12	14	25	165
	%	4,8	5,3	6,2	11	72,7

Katılımcılardan “İleriki yaşamında maddi kazanç elde etmesine yardımcı olur.” yargısına %25,6 (58 kişi) katılmamaktadır. Buna bulgulara göre; katılımcıların çocuklarını basketbol okullarına göndermelerindeki en önemli nedenlerin çocuklarının sağlıklarını korumak, kendilerine olan özgüvenlerinin gelmesine yardımcı olmak, sorumluluk bilincine sahip olmak, kötü alışkanlıklardan uzaklaşmak, sosyal anlamda gelişebilmek, okul stresinden uzaklaşarak, takım ruhu içinde hareket etmeyi öğrenmek amacıyla gönderildiği saptanmıştır. Ayrıca katılımcıların basketbol okullarına çocuklarını gönderme nedenlerinden ileriki yaşamlarında maddi anlamda kazanç elde edeceği düşüncesinde olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 7: Katılımcıların Spora Gönderme Sebeplerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırması

	Gruplar	N	Ort.	S.s	t	p
Cinsiyet	Kadın	93	4,36	0,045	0,261	0,79
	Erkek	134	4,38	0,053		

Tablo 7 incelendiğinde araştırmaya katılan velilerin cinsiyetlerine göre çocuklarını basketbol okullarına gönderme sebepleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p=0,79$).

Tablo 8: Katılımcıların Spora Gönderme Sebepleri İle Daha Önce Spor Yapma Durumları Karşılaştırması

	Gruplar	N	Ort.	S.s	t	p
Daha Önce Spor Yapma	Evet	100	4,27	0,050	2,474	0,01*
	Hayır	127	4,45	0,051		

Tablo 8 incelendiğinde araştırmaya katılan velilerin daha önce spor yapıp yapma durumları ile çocuklarını basketbola göndermeleri arasında istatistiksel anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu sonuca göre daha önce spor yapmayan velilerin, spor yapan velilere göre çocuklarını basketbola gönderme sebepleri daha yüksek olduğu görülmektedir ($p=0,01$).

Tablo 9: Katılımcıların Çocuklarını Spora Gönderme Sebepleri İle Eğitim Değişkeni Karşılaştırması

	Gruplar	N	Ort.	S.s	f	p	Anlamlı Fark
Öğrenim Durumu	A. İlkokul	44	4,47	0,07	11,7	0,00*	E-A,
	B. Ortaokul	21	4,42	0,10			E-B,
	C. Lise	51	4,60	0,04			E-C,
	D. Lisans	96	4,32	0,04			E-D
	E. Lisansüstü	15	3,38	1,02			

Tablo 9 incelendiğinde araştırmaya katılan velilerin eğitimi düzeyleri ile çocuklarını basketbol okuluna gönderme sebepleri arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,00$). Tablo 9'a göre araştırmaya katılanlardan lisansüstü eğitime sahip olanlar ilkökul, ortaokul, lise ve lisans mezunlarına göre çocuklarını spora gönderme sebeplerinde anlamlı olarak daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

Tablo 10: Katılımcıların Çocuklarını Spora Gönderme Sebepleri İle Meslekleri Değişkeni Karşılaştırması

Gruplar	N	Ort.	S.s	f	p	Anlamlı fark
A. Öğrenci	8	4,61	0,71			
B. Memur	79	4,22	0,71			
C. İşçi	44	4,60	0,27			
D. Esnaf	12	4,35	0,41	3,44	0,03*	B-C
E. Ev hanımı	49	4,29	0,48			
F. Özel Sektör	13	4,64	0,25			
G. Diğer	22	4,46	0,25			

Tablo 10 incelendiğinde araştırmaya katılan velilerin mesleği memur olan ailelerin basketbol okuluna gönderme sebepleri, mesleği işçi olan ailelerin basketbol okuluna gönderme sebepleri anlamlı fark bulunmuştur ($p=0,03$). Tablo 10'a göre araştırmaya katılanlardan işçi olanlar memur olanlara göre çocuklarını spora gönderme sebebi olarak daha yüksek puan aldıkları görülmektedir.

TARTIŞMA

Araştırmaya katılan velilerin cinsiyetlerine göre çocuklarını basketbol okullarına gönderme arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmemektedir ($p=0,79$). Literatüre bakıldığında ise benzer sonuçlara sahip araştırmalar görülebilmektedir. Esen'in (2010) yapmış olduğu ilköğretim okullarında okuyan ve voleybol sporcusu olmayı seçen öğrencilerin bu seçimlerindeki nedenler ve okul, aile, toplum faktörlerinin etkisi yüksek lisans tezi ailelerin çocuklarının spor yapmalarına her zaman olumlu yaklaştıkları görülmüş, cinsiyet arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Keskin'in (2006) yapmış olduğu çocuklarını spora yönlendiren anne ve babaların beklentileri adlı çalışma sonucunda velilerin cinsiyet grupları arasında istatistiksel olarak anlamlılık düzeyinde bir farklılık bulunamamıştır.

Araştırmaya katılan velilerin daha önce spor yapıp yapmamalarına göre anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu sonuca göre daha önce spor yapmayan velilerin, spor yapan velilere göre daha çocuklarını spora gönderme sebepleri yüksek olduğu görülmektedir ($p=0,01$). Literatüre bakıldığında ise benzer sonuçlara sahip araştırmalar görülebilmektedir. Özsandıkçı'nın (2010) yapmış olduğu yüzme sporuna katılımında ailenin etkisinin incelenmesi yüksek lisans tezi sonuçlarına göre spor yapmayan ana-babaların puanları, spor yapan ana-babaların puanlarına göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Öncü'nün (2007) yapmış olduğu araştırma sonucuna göre de, ana-babanın spor yapma durumu spora çocuklarını yönlendirmede olumlu yönde etkilemiştir. Kotan'ın (2007) çalışmasında; Ailede sporcu varlığının, çocuğun spor yapması üzerinde etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Aslan'ın (2002) yapmış olduğu çalışmasında; ilköğretim öğrencilerinin spora yönelmelerinde ailenin etkisi ilk sırayı almıştır.

Lisansüstü eğitimi olan ailelerin basketbol okuluna gönderme eğilimi, diğer eğitim düzeylerindeki ailelerin basketbol okuluna gönderme eğiliminden anlamlı olarak düşük bulunmuştur ($p=0,00$). Literatüre bakıldığında ise benzer ve farklı sonuçlara sahip araştırmalar görülebilmektedir. Kotan'ın (2007) çalışmasında; ailenin eğitim düzeyinin yüksek olması ve ailede sporcu varlığının, çocuğun spor yapmasına karşı tutumunu olumlu yönde etkilediği ortaya çıkmıştır. Kayıkçı'nın (2007) yapmış olduğu çalışmada; aile gelir düzeyi ile ana-babanın öğretim düzeyinin çocuğun sportif etkinliğinde etkili olduğu saptanmıştır. Özsandıkçı'nın (2010) yapmış olduğu çalışma sonucunda Eğitim durumu "ilkokul-ortaokul" olan ana-babaların puanları (Ort=310,24) en yüksek, "üniversite" olarak belirten ana-babaların puanları (Ort=217,25) en düşük olarak bulmuştur. Esen'in (2010) yapmış olduğu çalışma sonucunda babaların eğitim seviyeleri yükseldikçe çocuklarının yapmış olduğu spora karşı tutumları olumlu olması istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Şimşek'in (2005) yapmış olduğu çocukların spora yönlendirilmesinde ailenin görüşlerinin değerlendirilmesi (Eskişehir il örneği) çalışma sonuçlarına göre ailelerin eğitim seviyeleri dikkate alındığında, istatistiksel olarak anlamlı farka rastlanmamıştır. Watkins ve Regmi'nin (1989) 11-14 yaş arası 398 Nepal'ili çocuk üzerinde yaptığı araştırmada çocukların spora yönlendirmelerinde ailelerinin eğitim düzeyleriyle de ilişkili olduğunu bulmuşlardır.

Mesleği memur olan ailelerin çocuklarını basketbol okuluna gönderme sebepleri, mesleği işçi olan ailelerin basketbol okuluna gönderme sebeplerinden anlamlı olarak düşük bulunmuştur ($p=0,03$). Literatüre bakıldığında ise ekonomik durum ile ilgili yapılan çalışmalar sonucunda benzer ve farklı sonuçlara sahip araştırmalar görülebilmektedir. Meralı'nın (2010) yapmış olduğu çalışma sonucunda, memur olan babaların futbol okuluna gönderme eğilimi, işçi, serbest meslek ve özel sektörde mesleği olan babaların futbol okuluna gönderme eğiliminden anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Yücel'in (2007) yapmış olduğu 12-15 Yaş Grubundaki Çocukların futbola Yönelmesinde Etkili olan Sosyo-Ekonomik Faktörler adlı yüksek lisans tezi sonucuna göre, Ev hanımı olan annelerin futbol okuluna gönderme eğilimi, serbest mesleği olan annelerin futbol okuluna gönderme eğiliminden anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Buna göre annelerin futbol okuluna gönderme eğilimi ortalamaları ile annelerin meslekleri arasında farklılık olduğu görülmüştür.

SONUÇ

Araştırmaya katılan velilerin çoğunlukla 31-40 yaş aralığında olduklarına yaşlarına bakıldığında genç veliler oldukları, eğitim olarak çoğunluğunun lisans mezunu olduğu yani eğitim seviyelerinin yüksek seviyede olduğu, mesleklerine bakıldığında çoğunlukla memur oldukları görülmekte ve gelir düzeylerine bakıldığında 2000 lira ve üzeri gelire sahip oldukları ekonomik olarak belirli bir seviyede oldukları görülmektedir. Oturdukları konutlarına bakıldığında çoğunlukla kendi evleri olduğu ve çoğunlukla daha önce spor yapmayan velilerin çocuklarını spora gönderdikleri görülmektedir.

Araştırmaya katılan velilerin cinsiyetlerine göre çocuklarını basketbol okullarına gönderme arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmekte olup bayanların gönderme sebeplerinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan velilerin daha önce spor yapıp yapmamalarına göre anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu sonuca göre daha önce spor yapmayan kişiler spor yapmış kişilere göre daha yüksek düzeyde çocuklarını spora yolladıkları görülmektedir. Araştırmaya katılan velilerin lisansüstü eğitimi olan ailelerin basketbol okuluna gönderme sebepleri, diğer eğitim düzeylerindeki ailelerin basketbol okuluna gönderme sebepleri diğer eğitim seviyelerine göre istatistiksel olarak düşük bulunmuştur.

Araştırmaya katılan velilerin mesleği memur olan ailelerin basketbol okuluna gönderme sebepleri mesleği işçi olan ailelerin basketbol okuluna gönderme sebeplerine göre anlamlı olarak düşük bulunmuştur. Araştırmaya katılan ailelerin spora gönderme sebepleri ile konut durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Sonuç olarak, katılımcıların çocuklarını basketbol okullarına göndermelerindeki en önemli nedenlerin çocuklarının sağlıklarını korumak, kendilerine olan özgüvenlerinin gelmesine yardımcı olmak, sorumluluk bilincine sahip olmak, kötü alışkanlıklardan uzaklaşmak, sosyal anlamda gelişebilmek, okul stresinden uzaklaşarak, takım ruhu içinde hareket etmeyi öğrenmek amacıyla gönderildiği saptanmıştır. Ayrıca katılımcıların basketbol okullarına çocuklarını gönderme nedenlerinden ileriki yaşamlarında maddi anlamda kazanç elde edeceği düşüncesinde olmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlara bakıldığında hiç şüphesiz çocukların beden, ruhen ve zihnen gelişmesinde sporun yeri çok büyüktür, bu sonuçlar çerçevesinde hareket edildiği sürece gençlerin yaşamlarına olumlu katkılar sağlayacaktır diyebiliriz.

Öneriler: sporun çocuklarda özgüven duygusunun artırdığı, uyuşturucu ve alkol gibi zararlı alışkanlıklardan uzak tuttuğu, küçük yaşta disiplinle tanışmalarını, hayatta bazen kazanıldığı gibi bazen de kaybedildiğini diğer yaşlılarından çok daha erken öğrenmelerini, liderlik özelliklerini geliştirdiği, düzenli egzersiz hayat kalitesini belirgin bir şekilde yükselttiği gibi bir çok olumlu katkıların olduğunu velilerin bilgilendirilmesi çocuklarını spora göndermelerinde olumlu katkı sağlayacaktır.

Bunun yanında çocukların okuldaki derslerine ilgilerinin azalmasını önlemek için anne baba, antrenör ve öğretmen arasında işbirliği oluşturulmalıdır. Çocuğunu spor getiren velilerinde sağlıklı yaşam ve spor düşüncesi içine ortamlar oluşturarak onların hareket etmelerini sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Akdağ, M. (2001). *SPSS'de İstatistiksel Analizler*, Pegem Yayıncılık, Ankara.
- Aslan, M.F. (2002). *Kocaeli Bölgesi İlköğretim Okullarında Okuyan Çevrenin Etkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.
- Bıçer, T. (1987). *Spor ve Turizm*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Çakmaklı, K. (2002). *Aileler İçin Sosyal Hizmet*, T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı yayınları. No: 12 (s.35). İstanbul: Eramet Matbaacılık.
- Esen, S.A. (2010). *İlköğretim Okullarında Okuyan ve Voleybol Sporcusu Olmayı Seçen Öğrencilerin Bu Seçimlerindeki Nedenler ve Okul, Aile, Toplum Faktörlerinin Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Hair, J.F., Anderson, R.E., Tatham, R.L. & Blakck, W.C. (1998). *Multivariate Data Analysis* Prentice Hall (pp.365). New Jersey.
- Kalaycı, Ş. (2014). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*, Asil Yayıncılık, Ankara.
- Kayıkçı, N. (2006). *7-12 Yaş Grubu Çocukların Okul Dışı Sportif Etkinliklerinde Ailelerin Destek ve Baskıları İle Bunun Çocuk Üzerindeki Etkileri (Ankara İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Keskin, V. (2006). *Çocuklarını Spora Yönlendiren Anne ve Babaların Beklentileri*. Yüksek Lisans tezi. Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Kotan, Ç. (2007). *İlköğretim Okullarında Okuyan Sporcu Öğrencilerin Spor Yapmalarında Okul ve Aile Faktörünün Etkisi (Sakarya İl Örneği)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Meral, S. (2010). *Ailelerin Çocuklarını Futbol Okullarına Gönderme Sebeplerinin Araştırması*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Öncü, E. (2007). *Ana-Babaların Çocuklarının Beden Eğitimi Dersine Katılımına Yönelik Tutumları ve Beklentileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özmen, A. (2000). *Uygulamalı Araştırmalarda Örneklem Yöntemleri*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- Özsandıkçı, K. (2010). *Yüzme Sporuna Katılımda Ailenin Etkisinin İncelenmesi* Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Pallant, J. (2001). *SPSS Survival Manual: A Step By Step Guide to Data Analysis using SPSS for Windows (Versions 10 and 11)*. Maiden head, Philadelphia: Open University Press.
- Sezen, Y. (1990). *Sosyolojide ve Din Sosyolojisinde Temel Bilgiler ve Tartışmalar*, M.Ü.İ.F.V Yayınları, İstanbul.
- Şimşek, K.Y. (2005). *Çocukların spora yönlendirilmesinde ailenin görüşlerinin değerlendirilmesi (Eskişehir il örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Ural, A. & Kılıç, İ. (2005). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*, Ankara: Deta Yayıncılık.
- Voigt, D. (1988). *Spor Sosyolojisi*. (Çeviri: Ayşe Atalay). s.49. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Wathins, D. & Regmi, M. (1990). *Participation in Sport: A Nepalese investigation Perceptual and Motor Skills*, 69(2), 657-658.
- Yalçın, G. &, Akkuş, Y. H. (2006), *Çocuk ve Basketbol*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yücel, C.G. (2007). *12-15 Yaş Grubundaki Çocukların Futbola Yönelmesinde Etkili Olan Sosyo-Ekonomik Faktörler*. Yüksek Lisans Tezi Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yücel, Y. (1997). *Basketbol Teknik-Taktik-Antrenman*, Nobel yayınevi, Ankara.